

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут економіки та управління
Обліково-фінансовий факультет

Кафедра фінансів і кредиту

ФІНАНСУВАННЯ ТА КРЕДИТУВАННЯ АПК

Методичні рекомендації
з проходження виробничої практики зі
спеціалізації для студентів денної форми навчання з напрямку
підготовки 7.03050901 (8.03050901) «Облік і аудит»

Миколаїв
2013

УДК 338.434:336.77

ББК 65.261.512

Ф 59

Друкується за рішенням науково-методичної комісії обліково-фінансового факультету Миколаївського національного аграрного університету від 11.09.2013 р., протокол №1.

Укладачі:

Н. М. Сіренко – д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри фінансів і кредиту, Миколаївський національний аграрний університет;

Т. О. Чайка – канд. екон. наук, асистент кафедри фінансів і кредиту, Миколаївський національний аграрний університет.

Рецензенти:

М. Д. Бабенко – канд. екон. наук, доцент, керуючий філією, "Південне регіональне управління" АТ "Банк "Фінанси та Кредит";

О. В. Пилипенко – керівник виробничої практики студентів, Миколаївський національний аграрний університет.

© Миколаївський національний
аграрний університет, 2013

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Мета і завдання виробничої практики зі спеціалізації	4
2. Виробнича практика зі спеціалізації у банківській установі.....	5
3. Організація проведення виробничої практики зі спеціалізації	6
4. Зміст програми виробничої практики зі спеціалізації	8
5. Вимоги до складання та оформлення Звіту про проходження виробничої практики зі спеціалізації.....	21
6. Підведення підсумків виробничої практики зі спеціалізації	23
Список рекомендованих джерел	26
Додатки.....	30

ВСТУП

У сучасних умовах господарювання суттєво змінюються вимоги до підготовки кадрів. Зокрема, сучасний рівень економіки вимагає підвищення рівня професіоналізму й компетентності спеціалістів у всіх галузях, що має пряме відношення до навчального процесу у вищих навчальних закладах, які щороку випускають тисячі молодих спеціалістів. Практична підготовка студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення при одержанні необхідного обсягу практичних фінансових знань і умінь. Під час практики поглиблюються та закріплюються теоретичні знання з усіх дисциплін навчального плану, накопичується та аналізується фактичний матеріал для виконання дипломної роботи.

Основною передумовою проходження виробничої практики зі спеціалізації є можливість самостійної роботи студента під керівництвом провідних фахівців, призначених керівником комерційного банку, його відділення або структурного підрозділу.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ЗІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

Метою практики є оволодіння студентами сучасних методів, форм організації праці в банківському секторі, формування професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби самостійно систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати у практичній діяльності.

Завдання студентів-практикантів:

- детальне ознайомлення із законодавчим та інструктивним матеріалом, який регламентує організацію роботи комерційних банків;
- опанування і засвоєння основних операцій комерційного банку, ознайомлення з функціональними обов'язками банківських працівників;
- поглиблення знань, пов'язаних з порядком заповнення документів і реєстрів;
- набуття певного досвіду в організації банківського менеджменту і контролю;

- розвиток навичок науково-дослідної роботи;
- збирання необхідних фактичних матеріалів для виконання Звіту про проходження виробничої практики зі спеціалізації.

З метою адаптації студентів до професійної діяльності практика проводиться, по можливості, у тому трудовому колективі, де в майбутньому передбачається їх працевлаштування. Виховна робота, яка проводиться спільно викладачами кафедри фінансів і кредиту та керівниками практики від комерційного банку, який є базою практики, забезпечує створення умов для професійного зростання, повноцінної самореалізації особистості студента, адаптацію до трудового колективу, професії і нового соціального статусу. Результатом виховної роботи є формування конкурентоспроможного на ринку праці кваліфікованого фахівця, готового до активної професійної діяльності та повноцінна реалізація студентом потенційних можливостей у професійній діяльності.

Практика проводиться в *колективній* та *індивідуальній* формах, які тісно пов'язані і доповнюють одна одну. Колективна форма передбачає консультації, бесіди зі спеціалістами, екскурсії тощо. Індивідуальна форма – це безпосереднє вивчення програмних питань виробничої практики, виконання відповідних розрахунків, проведення досліджень, необхідних для підготовки Звіту про проходження виробничої практики зі спеціалізації.

2. ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА ЗІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ У БАНКІВСЬКІЙ УСТАНОВІ

Студенти обліково-фінансового факультету Миколаївського національного аграрного університету проходять виробничу практику зі спеціалізації «Фінансування та кредитування АПК» у комерційних банках, їх відділеннях та філіях, що уклали з університетом угоду на практику. Студенти самостійно проходять практику виконуючи посадові обов'язки будь-якої з зазначених посад: бухгалтера, економіста, спеціаліста, інспектора, наукового співробітника.

Практика проводиться згідно з навчальним планом на 5 курсі у першому семестрі у студентів спеціальності 7.03050901 (8.03050901) «Облік і аудит». Практика проводиться на базах, що за своїми функціями відповідають спеціальності та спеціалізації фахівців, яких випускає обліково-фінансовий факультет. Студенти самостійно, з

дозволу кафедри фінансів і кредиту, обирають для себе місце проходження практики і пропонують його для затвердження.

Відповідальність за організацію, проведення і контроль практики покладається на декана обліково-фінансового факультету. Навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечує кафедра фінансів і кредиту. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням, відповідальність за дотримання правил з техніки безпеки здійснюють керівники практики, які призначаються за наказом ректора.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ЗІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

Навчально-методичне керівництво практикою, а також контроль за її організацією і проходженням здійснює кафедра фінансів і кредиту. Перед відбуттям на практику студентів ознайомлюють з програмою виробничої практики зі спеціалізації, порядком її проходження, вимогами до складання Звіту про проходження виробничої практики зі спеціалізації та іншими організаційними питаннями.

Перед проходженням практики кафедра фінансів і кредиту забезпечує студентів і керівників практики від комерційного банку такими матеріалами:

- направленням;
- календарним графіком проходження практики;
- щоденником практики.

У комерційному банку, де проходить практика, студенту-практиканту призначається керівник практики з числа найбільш кваліфікованих працівників.

Згідно з «Положенням про практику студентів вищих навчальних закладів» загальне і безпосереднє керівництво практикою покладено на керівників підрозділів та окремих висококваліфікованих фахівців банку, який є базою практики. Основне навчально-методичне керівництво практикою здійснює кафедра фінансів і кредиту.

Обов'язки керівника практики від університету

Керівник практики від університету *зобов'язаний*:

- скласти разом із студентами календарні графіки проходження практики;

- провести інструктаж про порядок проходження практики, надати студентам-практикантам відповідні документи;
- інформувати завідувача кафедри фінансів і кредиту про стан проходження студентами практики;
- перевіряє, оцінює подану студентами документацію, приймає та підписує Звіт про проходження виробничої практики зі спеціалізації;
- у складі комісії приймає захист з практики;
- подає завідувачу кафедри фінансів і кредиту письмовий Звіт про проходження виробничої практики зі спеціалізації із зауваженням та пропозиціями щодо вдосконалення практики студентів.

Обов'язки керівника від бази практики

На базі проходження практики студенту призначається керівник, який консультує студента та контролює його роботу. Керівник практики на робочому місці *зобов'язаний*:

- затвердити календарний графік проходження практики студентом і здійснювати контроль за його виконанням;
- здійснювати безпосереднє керівництво роботою студентів, які закріплені за ним, у тісному контакті з керівником практики від університету відповідно до затвердженої програми;
- забезпечити студентів робочим місцем, необхідними для практики матеріалами та документами, створити умови для проходження практики;
- ознайомити студентів з організацією роботи на конкретному робочому місці;
- надавати студентам можливість брати безпосередньо участь у виконанні робіт, що пов'язані з функціональними обов'язками працівників на конкретному робочому місці, допомагати їм виконувати всі завдання на даному робочому місці, знайомити з прогресивними методами роботи;
- здійснювати контроль за дотриманням правил внутрішнього розпорядку та трудової дисципліни студентів, інформувати керівника практики від університету про випадки їх порушення;
- після закінчення практики перевірити звіти, скласти виробничі характеристики на студентів-практикантів з обов'язковою відміткою про виконання програми практики та індивідуальних завдань, оцінити їх ставлення до роботи, дотримання трудової дисципліни, рівень практичної підготовки.

Обов'язки студента-практиканта

Під час проходження практики студент *зобов'язаний*:

- перед початком практики одержати на кафедрі фінансів і кредиту направлення на практику, її програму;
- дотримуватися правил техніки безпеки та внутрішнього розпорядку, що діють на базі практики;
- у повному обсязі виконувати завдання, що передбачені програмою практики, не відмовлятися від виконання завдань і доручень керівника від бази практики, спрямованих на засвоєння практичних навичок;
- регулярно вести щоденник практики;
- зібрати та обробити матеріали, необхідні для підготовки випускової роботи;
- своєчасно оформити Звіт про проходження виробничої практики зі спеціалізації, подати його на кафедру фінансів і кредиту для перевірки і рецензування науковим керівником;
- захистити складений Звіт про проходження виробничої практики зі спеціалізації.

Контроль за виконанням студентами вимог до проходження виробничої практики зі спеціалізації відбувається у двох формах: поточний і підсумковий. Поточний контроль здійснюється керівником практики від університету. Під час *поточного* контролю перевіряється своєчасність заповнення щоденника та виконання календарного графіку і написання Звіту про проходження виробничої практики зі спеціалізації. Крім цього, у щоденнику практики мають бути записи про участь практиканта у нарадах, семінарах, технічному навчанні та інших заходах, що проводяться на базах практики. *Підсумковий* контроль здійснюється в ході захисту Звіту про проходження виробничої практики зі спеціалізації.

4. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ЗІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

Основна мета даного виду практики – ознайомлення з нормативною базою, володіння регламентуючими документами, які комерційні банки використовують у своїй роботі; знання операцій, роботи, яку вони виконують; ознайомлення з функціональними обов'язками працівників; вміння заповнювати документи і реєстри.

Заповнені документи підшиваються в окрему папку як додатки до кожної змістовного модуля, перелік і послідовність яких наведений у календарному графіку (табл. 4.1).

Таблиця 4.1

Календарний графік проходження виробничої практики зі спеціалізації

№ з/п	Змістовні модулі практики	Кількість днів для виконання
1.	Характеристика комерційного банку (КБ) і його структури. Класифікація банківських операцій	0,5
2.	Організація касового обслуговування клієнтів	1
3.	Операції комерційних банків із обслуговування платіжного обороту	1
4.	Організація проведення операцій КБ із залучення коштів	0,5
5.	Робота КБ із залучення коштів населення	1
6.	Проведення валютних операцій	1
7.	Операції КБ із запозичення та використання коштів	1
8.	Робота КБ з цінними паперами	1
9.	Кредитна політика КБ	1
10.	Аналіз діяльності КБ, дотримання обов'язкових нормативів і оціночних показників	1
11.	Організація внутрішніх банківських операцій	1
Всього:		10

База практики – комерційні банки (далі КБ). Робочі місця – структурні підрозділи комерційних банків.

Характеристика змістовних модулів практики

1. *Характеристика комерційного банку (КБ) і його структури.* Задачі і функції підрозділів банку (відділів кредиту, цінних паперів, довірчих операцій та ін.). Класифікація банківських операцій.

Аналіз динаміки, складу та структури активів банку та їх оцінку доцільно відобразити у таблиці (табл. 4.2).

2. *Організація касового обслуговування клієнтів.* Емісійні касові операції КБ. Організація перерахунку готівки. Контроль за порядком ведення касових операцій. Прибуткові і видаткові касові операції. Порядок встановлення ліміту готівки в касі.

Таблиця 4.2

Динаміка, склад та структура активів (назва банку), 201_ -201_ рр.

Показник	201_ р.		201_ р.		201_ р.		Відхилення		
	тис. грн	% до підсумку	тис. грн	% до підсумку	тис. грн	% до підсумку	абсолютне (+,-), тис. грн	% до бази	структурне (в.п.)
1. Грошові кошти									
2. Кошти в НБУ									
3. Кошти в інших банках									
3.1. Залишки на коррахунках									
3.2. Депозити та кредити									
4. Портфель цінних паперів									
4.1. Цінні папери для продажу									
4.2. Цінні папери для інвестицій									
5. Кредитний портфель									
6. Основні засоби									
7. Нематеріальні активи									
8. Інші активи									
Усього активів									

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності КБ

Аналіз структури операцій банку з цінними паперами необхідно проводити як у розрізі аналізу структури портфеля на певну дату, так і розглядаючи в динаміці зміну структури (табл. 4.3). Узагальнену інформацію щодо стану портфеля банки щомісячно подають до Національного банку України (форма № 391 фінансової та статистичної звітності).

Таблиця 4.3

Показники стану портфелю цінних паперів (назва банку), 201_ -201_ рр., тис. грн

Показник	201_ р.	201_ р.	201_ р.	Відхилення (+,-)	
				201_/201_ рр.	201_/201_ рр.
1	2	3	4	5	6
1. ЦП на продаж, усього					
2. Державні ЦП					
3. Боргові ЦП, випущені банками					
4. Боргові ЦП небанківських установ					
у тому числі векселі					
5. Акції, випущені банками					
6. Акції небанківських установ					
7. ЦП на інвестиції, усього					
8. Державні ЦП					
9. Боргові ЦП, випущені банками					

Продовж. табл. 4.3

1	2	3	4	5	6
10. Боргові ЦП небанківських установ					
у тому числі векселі					
11. Акції, випущені банками					
12. Акції небанківських установ					
13. Вкладення в асоційовані компанії					
14. Вкладення в дочірні компанії					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності КБ

3. Операції комерційних банків із обслуговування платіжного обороту. Характеристика форм платіжного обороту та їх трансформування. Організація проведення безготівкових розрахунків КБ. Форми безготівкових розрахунків та їх використання. Вимоги щодо оформлення розрахункових документів.

Важливим показником обсягів розрахункових операцій є кількість клієнтів і кількість відкритих рахунків. Джерелом інформації є дані відповідного звіту (форма № 752). Аналіз здійснюється за абсолютними показниками в динаміці за 3 останні роки, і на його підставі дається оцінка наявності і динаміки кількості клієнтів та особових рахунків (табл. 4.4).

Таблиця 4.4

**Кількість клієнтів та особових рахунків (назва банку),
201_ -201_ рр.**

Назва статей	Кількість, одиниць			Відхилення	
	201_ р.	201_ р.	201_ р.	%	од.
1. Кількість клієнтів, усього					
2. Кількість відкритих рахунків, усього					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності КБ

4. Організація проведення операцій КБ із залучення коштів. Депозитні операції банків, їх класифікація. Депозитна політика КБ. Відкриття і ведення поточних рахунків суб'єктів господарювання. Депозитні рахунки юридичних осіб.

Для аналізу структури залучених банком коштів за депонентами необхідно використати відповідні дані (табл. 4.5).

Таблиця 4.5

**Динаміка та структура залучених коштів за депонентами
(назва банку), 201_ -201_ рр.**

Показники	201_ р.		201_ р.		201_ р.		Відхилення		
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	абсолютне (+,-), тис. грн	% до бази	за структурою (в.п.)
1. Кошти юридичних осіб									
а) до запитання									
б) строкові									
2. Кошти бюджету та позабюджетних фондів									
3. Кошти інших банків									
а) до запитання									
б) строкові депозити (кредити) НБУ									
в) комерційних банків									
4. Цінні папери									
а) ощадні сертифікати									
б) прості векселі									
5. Іншим кредиторам (кредиторська заборгованість)									
б. Інші зобов'язання									
Усього зобов'язань									

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності КБ

Аналіз структури залучених депозитів здійснюється за даними звітності банку (табл. 4.6).

Таблиця 4.6

**Динаміка та структура депозитів до запитання (назва банку),
201_ -201_ рр.**

Показники	201_ р.		201_ р.		201_ р.		Відхилення	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	абсолютне (+,-), тис. грн	структури (в.п.)
1. Операції до запитання:								
- рахунки ЛОРО (коррахунки інших банків)								
- кошти до запитання юридичних осіб								
- кошти державного бюджету								
- кошти місцевого бюджету								
- позабюджетні фонди								
- кошти до запитання фізичних осіб								
- кошти за платіжними картками								
2. Депозити до запитання, усього								

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності КБ

5. *Робота КБ із залучення коштів населення.* Види вкладів. Особливості нарахування відсотків за вкладами громадян.

За даними фінансової звітності необхідно проаналізувати структуру вкладів (депозитів) фізичних осіб (табл. 4.7).

Таблиця 4.7

**Динаміка та структура депозитів фізичних осіб (назва банку),
201_ -201_ рр.**

Показники	201_ р.		201_ р.		201_ р.		Відхилення		
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	абсолютне (+,-)	% до бази	за структурою (в.п.)
1. До запитання									
2. Строкові депозити									
Всього коштів фізичних осіб									
Всього депозитних коштів									

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності КБ

За наведеними розрахунками доцільно навести графіки, діаграми, що відображають динаміку за аналізований період та структуру.

6. *Проведення валютних операцій.* Форми розрахунку за валютними операціями. Придбання валюти на валютній біржі за замовлення клієнта. Розміщення валютних кредитних ресурсів. Видача кредитів в іноземній валюті.

Основним джерелом інформації банку на цьому етапі є бухгалтерські баланси, форми звітності за кредитами, виписки за аналітичними рахунками, кредитні угоди, рішення кредитного комітету, різні форми оперативної (управлінської) інформації.

Аналіз динаміки валютних активів та зобов'язань необхідно провести за допомогою табл. 4.8 на підставі інформації балансу банку.

Таблиця 4.8

Динаміка та структура валютних активів та зобов'язань (назва банку), 201_ -201_ рр.

Показники	201_ р.	201_ р.	201_ р.	Відхилення	
				абсолютне (+,-)	відносне (%)
1	2	3	4	5	6
1. Валютні активи, тис. грн					
2. Валютні зобов'язання, тис. грн					
3. Активи банку, всього, тис. грн					
4. Зобов'язання банку, всього, тис. грн					

Продовж. табл. 4.8

1	2	3	4	5	6
5. Частка валютних активів у загальних активах, %					
6. Частка валютних зобов'язань у загальних зобов'язаннях, %					
7. Позабалансові активи, тис. грн					
8. Позабалансові зобов'язання, тис. грн					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності КБ

Структурний аналіз валютних активів та пасивів проводиться за даними фінансової та статистичної звітності банку (табл. 4.9).

Таблиця 4.9

**Динаміка та структура валютних активів і пасивів (назва банку)
за їх видами, 201_ -201_ рр.**

Показники	201_ р.		201_ р.		201_ р.		Відхилення	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	абсолютне (+,-)	структурне (в.п.)
1. Активи								
2. Готівкові кошти								
3. Дорожні та інші чеки								
4. Кошти в інших банках								
5. Міжбанківські кредити та депозити								
6. Резерв під заборгованість інших банків								
7. Цінні папери								
8. Кредити юридичних осіб								
9. Інші активи								
10. Зобов'язання								
11. Кошти інших банків								
12. Депозити та кредити банків								
13. Кошти до запитання юридичних осіб								
14. Строкові депозити юридичних осіб								
15. Кошти до запитання фізичних осіб								
16. Строкові депозити фізичних осіб								
17. Субординована заборгованість								
18. Інші зобов'язання								

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності КБ

Для аналізу структури валютних активів за видами валют банку використовується фінансова та статистична звітність банку за останній звітний період (табл. 4.10).

Таблиця 4.10

**Динаміка та структура валютних активів за видами валют
(назва банку) (станом на 1 січня 201_ р.), тис. грн**

Стаття активу	Види валют (еквівалент)								Разом валютних активів	
	долари США		євро		російські рублі		інші види валют			
	сума	%	сума	%	сума	%	сума	%	сума	%
1. Готівкові кошти										
2. Дорожні та інші чеки										
3. Кошти в інших банках										
4. Міжбанківські кредити та депозити										
5. Резерв під заборгованість інших банків										
6. Цінні папери										
7. Кредити юридичних осіб										
8. Інші активи										
9. Усього активів										

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності КБ

Для аналізу структури кредитів банку в іноземній валюті доцільно використати табл. 4.11.

Таблиця 4.11

**Динаміка та структура кредитів, які надані в іноземній валюті
(назва банку), 201_ -201_ рр.**

Кредити	201_ р.		201_ р.		201_ р.		Відхилення	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	абсолютний (+,-)	% до бази
1. Усього								
2. Кредити, що надані банком								
3. Кредити, що надані суб'єктам підприємницької діяльності								
4. Кредити, що надані фізичним особам (платіжні картки)								

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності КБ

7. *Операції КБ із запозичення та використання коштів.* Порядок відкриття кореспондентських рахунків. Розрахунки КБ платіжними картками. Відкриття картрахунків. Міжбанківський кредит (МБК) як джерело запозичення банками коштів. Ринок міжбанківських кредитів та його структура. Способи розміщення грошових ресурсів на ринку міжбанківських кредитів.

Використовуючи дані фінансової та статистичної звітності банку необхідно проаналізувати активність банку щодо залучення міжбанківських кредитів (табл. 4.12).

Таблиця 4.12

Показники оцінки активності залучення банком міжбанківських кредитів та депозитів (назва банку), 201_ -201_ рр.

Показники	201_ р.	201_ р.	201_ р.	Відхилення (+,-)	
				201_/201_ рр.	201_/201_ рр.
1. Загальна сума отриманих міжбанківських кредитів, тис. грн					
2. Загальний обсяг зобов'язань банку, тис. грн					
3. Капітал банку, всього, тис. грн					
У тому числі статутний капітал, тис. грн					
4. Валюта балансу, тис. грн					
5. Частка МБК у загальному обсязі зобов'язань, %					
6. Частка МБК у валюті балансу, %					
7. Відношення МБК до статутного капіталу, разів					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності КБ

Після визначення місця міжбанківських кредитів у загальних джерелах фінансування банківської діяльності необхідно проаналізувати структуру міжбанківських кредитів і депозитів (табл. 4.13).

Таблиця 4.13

Динаміка і структура міжбанківських кредитів та депозитів (назва банку), 201_ -201_ рр.

Показники	201_ р.		201_ р.		201_ р.		Відхилення	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Операції з НБУ								
1.1. Овердрафти НБУ								
1.2. Короткострокові кредити НБУ								
1.3. Довгострокові кредити НБУ								
2. Операції з іншими комерційними банками								
2.1. Овердрафти по коррахунках								
2.2. Гарантійні депозити								
2.3. Короткострокові міжбанківські депозити								
2.4. Довгострокові міжбанківські депозити								
2.5. Кредити овернайт								

Продовж. табл. 4.13

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.7. Короткострокові міжбанківські кредити								
2.8. Довгострокові міжбанківські кредити								
Усього міжбанківських кредитів і депозитів								×

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності КБ

Слід зазначити, що оцінка співвідношення отриманих та наданих міжбанківських кредитів за обсягами та терміновістю не зовсім коректна, оскільки залучені міжбанківські ресурси можуть використовуватись для кредитування клієнтів, проведення операцій з цінними паперами, валютою тощо (табл. 4.14).

Таблиця 4.14

Динаміка стану та ефективності залучення і розміщення міжбанківських кредитів (назва банку), 201_ -201_ рр., тис. грн

Показники	201_ р.	201_ р.	201_ р.	Відхилення (+,-)	
				201_ / 201_ рр.	201_ / 201_ рр.
1. Міжбанківські кредити отримані					
2. Міжбанківські кредити надані					
3. Капітал банку					
4. Співвідношення активних та пасивних операцій з МБК					
5. Коефіцієнт надання МБК					
6. Коефіцієнт отримання МБК					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності КБ

8. *Робота КБ з цінними паперами.* Придбання пакета цінних паперів за рахунок власних коштів банку. Посередницька діяльність КБ з придбання та продажу цінних паперів на замовлення юридичних та фізичних осіб.

Аналіз структури операцій банку з ЦП доцільно проводити як у розрізі аналізу структури портфеля на певну дату, так і розглядаючи в динаміці зміну структури. Розглянемо узагальнену інформацію щодо стану портфеля, яку банки щомісячно подають до Національного банку України (форма № 391 фінансової та статистичної звітності) (табл. 4.15):

Таблиця 4.15

**Інформація щодо стану портфелю цінних паперів (назва банку),
201_ -201_ рр., тис. грн**

Показник	201_ р.	201_ р.	201_ р.	Відхилення (+,-)	
				201_/201_ рр.	201_/201_ рр.
1. ЦП на продаж, усього					
2. Державні ЦП					
3. Боргові ЦП, випущені банками					
4. Боргові ЦП небанківських установ у тому числі векселі					
5. Акції, випущені банками					
6. Акції небанківських установ					
7. ЦП на інвестиції, усього					
8. Державні ЦП					
9. Боргові ЦП, випущені банками					
10. Боргові ЦП небанківських установ у тому числі векселі					
11. Акції, випущені банками					
12. Акції небанківських установ					
13. Вкладення в асоційовані компанії					
14. Вкладення в дочірні компанії					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності КБ

На останню звітну дату за рахунками аналітичного обліку доцільно проаналізувати структуру складових портфеля (в розрізі емітентів, їх надійності, їх відношення до пов'язаних осіб банку, диверсифікації портфелів, нарахованих процентних доходів та дивідендів, співвідношення балансових та ринкових цін ЦП та за рядом інших показників) (табл. 4.16).

Таблиця 4.16

**Вкладення (назва банку) на 1 січня 201_ р. в облігації
підприємств
(портфель на продаж)**

Емітент облігацій	Номінальна вартість, тис. грн	Балансова вартість, тис. грн	Оголошена дохідність, %	Термін до погашення, днів	Примітки
1. ЗАТ «АВК»					
2. ДМА «Бориспіль»					
3. ЗАТ «Київстар Дж.Ес.Ем», серія D					
4. ТОВ «Аркада-Фонд», серія В					
Усього			×	×	×

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності КБ

9. *Кредитна політика КБ.* Порядок оформлення кредиту. Види кредитів. Структура кредитного портфеля. Аналіз балансу підприємства-позичальника. Організація контролю за цільовим використанням кредиту. Перевірка стану дебіторсько-кредиторської заборгованості. Формування обов'язкових резервів КБ для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями.

Для аналізу кредитного портфеля банку доцільно використати табл. 4.17.

Таблиця 4.17

Динаміка аналітичних показників кредитного портфелю (назва банку), 201_ -201_ рр.

Показники	201_ р.	201_ р.	Темп зростання, %	Абсолютний розмір відхилення (+,-)		
				усього	у тому числі за рахунок динаміки	
					чисельника	знаменника
1. Стан кредитного портфеля						
1.1. Частка кредитного портфеля в активах банку, %						
2. Оцінка ризику кредитного портфеля						
2.1. Коефіцієнт співвідношення капіталу та кредиту						
2.2. Коефіцієнт покриття класифікованих кредитів основним капіталом банку						
2.3. Частка класифікованих кредитів у загальному обсязі кредитного портфеля, %						
2.4. Частка своєчасно сплачених кредитів за процентами в обсязі кредитного портфеля, %						
3. Оцінка кредитного портфеля з погляду захисту від можливих втрат						
3.1. Коефіцієнт забезпеченості втрат за рахунок резервів банку на покриття збитків						
4. Оцінка дохідності кредитного портфеля						
4.1. Рентабельність кредитних операцій, %						
4.2. Дохідність кредитного портфеля, %						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності КБ

10. *Аналіз діяльності КБ, дотримання обов'язкових нормативів і оціночних показників.* Прибуток КБ та його розподіл. Формування і використання фондів банку. Складання кошторису доходів і видатків. Організація виконання кредитно-ресурсного плану.

Загальний аналіз прибутку банку до оподаткування потребує побудови аналітичної таблиці, яка відображає динаміку його

абсолютного обсягу, складу і структури за даними звітів за попередній і звітний роки, або, якщо аналізують доходи і витрати банку, інформація може надходити з відповідних аналітичних таблиць (табл. 4.18).

Таблиця 4.18

Динаміка показників прибутковості (назва банку), 201_ -201_ рр.

Показники	201_ р.		201_ р.		Відхилення	
	тис. грн	% до підсумку	тис. грн	% до підсумку	абсолютне (+,-)	відносне (в.п.)
Чистий процентний дохід						
Чистий комісійний дохід						
Чистий торговельний дохід						
Інший прибуток						
Прибуток до оподаткування						
Чистий прибуток						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності КБ

11. *Організація внутрішніх банківських операцій.* Платні послуги клієнтам. Вплив ринку банківських послуг на вартість послуг. Встановлення тарифів на платні послуги. Взаємовідносини банку з бюджетом. Види відрхувань до бюджету.

Склад основних додатків

1. Організаційна структура комерційного банку (схема).
2. Законодавче та нормативне забезпечення прав, виконання завдань і функцій комерційного банку (таблиця).
3. Види депозитних операцій банку (схема).
4. Порядок оформлення кредитів.
5. Структура кредитів за термінами їх надання, характером забезпечення та повернення (схема).
6. Порядок нарахування процентів за користування кредитом.
7. Структура доходів і видатків банку.
8. Готівковий оборот банку.
9. Види платних послуг клієнтам (схема).
10. Співвідношення власних і залучених коштів банку.
11. Перелік документів, які необхідно подати комерційному банку до Національного банку України для отримання ліцензії на здійснення відповідного виду професійної діяльності (за кожним видом діяльності окремо).
12. Форми фінансової звітності банку.

13. Перелік документів, які необхідно подати до Державної комісії з цінних паперів і фондового ринку для реєстрації випуску цінних паперів (за кожним видом цінного паперу окремо).

14.Форми акта перевірки діяльності комерційного банку.

5. ВИМОГИ ДО СКЛАДАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ЗІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

Завершальним етапом проходження практики є складання кожним студентом письмового Звіту про проходження виробничої практики зі спеціалізації, який подається на кафедру фінансів і кредиту. Звіт повинен відобразити повну характеристику самостійної роботи практиканта на базі практики.

Вимоги до складання Звіту про проходження виробничої практики зі спеціалізації:

1.За змістом і структурою Звіт повинен відповідати програмі практики.

2.Звіт повинен містити відомості про конкретну роботу, виконану студентом на робочому місці.

3.Вимоги до оформлення Звіту:

- виконується державною мовою (власноручно або на ПЕОМ) на стандартних аркушах паперу формату А4 через 1,5 міжрядковий інтервал 14 кеглем шрифтом Times New Roman;

- поля оформлення тексту: зліва – 30 мм, зверху, знизу – 20 мм, справа – 15 мм;

- розподіл тексту на розділи, підрозділи та пункти повинні відповідати структурі програми практики;

- нумерація розділів, підрозділів, пунктів, таблиць та рисунків подається арабськими цифрами;

- ілюстративний матеріал (таблиці, рисунки) нумеруються послідовно в межах розділу;

- ілюстративний матеріал, розміщений на окремих сторінках, включається до загальної кількості сторінок;

- цифрові дані, що не мають прямого відношення до Звіту, використовувати не потрібно;

- допускається використання лише загальнодержавних скорочень і умовних позначень. Дозволяється використовувати власні скорочення, які вказуються в дужках або посиланнях при першому вживанні повної назви.

Обсяг Звіту про проходження виробничої практики зі спеціалізації – 50 сторінок друкованого тексту, який має бути акуратно оформлений, сторінки пронумеровані, зшиті. Подавати матеріал необхідно в наступній послідовності:

1. Титульний лист (додаток А).
2. Бланк рецензії керівника практики від кафедри (додаток Б).
3. Направлення на практику.
4. Щоденник проходження виробничої практики (додаток В).
5. Відгук-характеристика керівника від бази практики.
6. Зміст (план) Звіту (відповідно до календарного графіку).
7. Текст Звіту (за розділами програми).
8. Список використаних джерел.
9. Додатки.

До Звіту про проходження виробничої практики зі спеціалізації додаються відповідні таблиці, форми бланків, документів, методичні та інструктивні матеріали, схеми, графіки тощо. Невеликі таблиці, схеми, діаграми розміщуються у тексті Звіту. Додатки мають бути змістовними, мати назви, із зазначенням одиниць виміру.

Практикант подає Звіт про проходження виробничої практики зі спеціалізації на кафедру фінансів і кредиту не пізніше, ніж через тиждень після закінчення практики.

У щоденнику зазначають завдання, які практикант виконував за кожним змістовним модулем практики згідно з календарним графіком. У відгуку-характеристиці повинно бути відображено, як студент виконав програму практики, його ставлення до роботи, ступінь самостійності виконання завдань, змістовність Звіту про проходження виробничої практики зі спеціалізації. Керівник практики від бази практики завіряє підписом і печаткою титульну сторінку Звіту, календарний графік, щоденник (кожну сторінку) та відгук.

Звіт про проходження виробничої практики зі спеціалізації після подання на кафедру перевіряє керівник практики від університету, який у рецензії до Звіту зазначає його недоліки та допуск до захисту.

6. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ЗІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

Захист звіту про проходження виробничої практики зі спеціалізації кожним студентом здійснюється перед комісією, що призначається кафедрою фінансів і кредиту, на базі Миколаївського національного аграрного університету або філії кафедри на виробництві. Під час захисту Звіту студент стисло доповідає про основний зміст звіту, обґрунтовує висновки та пропозиції, відповідає на питання, які задають члени комісії.

Захист звіту завершується записом на титульній сторінці звіту та виставленням студенту диференційованої оцінки у відомість, яка видається деканатом обліково-фінансового факультету, індивідуальний план, залікову книжку.

Таблиця 6.1

Шкала оцінювання ECTS

Оцінка ECTS	Визначення	Оцінка в балах	Традиційна оцінка
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок.	96-100	Відмінно
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками.	86-95	
C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю помилок.	71-85	Добре
D	Задовільно – непогано, але з незначною кількістю недоліків.	60-70	Задовільно
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії.	60	
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як досягти мінімального критерію.	50-59	Незадовільно
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота.	менше 50	

Оцінки студентів виставляються відповідно до європейської кредитно-трансфертної системи (табл. 6.2):

**Шкала оцінювання при захисту Звіту про проходження
виробничої практики зі спеціалізації**

Традиційна 4-бальна оцінка успішності (національна)	Оцінка в балах
Відмінно – 5	0-23
Добре – 4	24-30
Задовільно – 3	31-36
Незадовільно – 2	37-40

**Критерії щодо захисту Звіту з проходження виробничої
практики зі спеціалізації**

Оцінка «відмінно». Виставляється за якісно складений Звіт: повністю розкритий зміст проходження практики за всіма розділами, що передбачені програмою, виконане індивідуальне завдання. Наявність відмінної оцінки за Звіт керівника практики від підприємства. Студент має щоденник з відмітками керівника практики від підприємства, характеристику про роботу на базі практики з оцінкою «відмінно», дає чіткі і повні відповіді на запитання членів комісії під час захисту Звіту про проходження виробничої практики зі спеціалізації.

Оцінка «добре». Виставляється у тому разі, коли у Звіті про проходження виробничої практики зі спеціалізації не розглянуті окремі питання, визначені програмою практики (не більше двох), допущені помилки при письмовому викладенні у Звіті зібраного матеріалу, які мають другорядний характер і дають змогу в цілому визнати відповідний рівень знань студента на підставі його доповіді під час захисту Звіту про проходження виробничої практики зі спеціалізації, або коли допущені незначні помилки у відповідях на запитання під час захисту Звіту, виконане індивідуальне завдання, наявність позитивної оцінки за Звіт керівника практики від підприємства. Студент має щоденник з відміткою керівника практики від підприємства, характеристику з підписом керівника бази практики з позитивною оцінкою.

Оцінка «задовільно». У Звіті про проходження виробничої практики зі спеціалізації питання, передбачені тематичним планом, індивідуальне завдання розкрито недостатньо, за окремими розділами відсутній аналіз показників, що характеризують діяльність комерційного банку - бази практики. Студент має щоденник з відмітками керівника практики від банку, характеристику з підписом

керівника практики від банку з оцінкою «задовільно», під час захисту Звіту про проходження виробничої практики зі спеціалізації на запитання членів комісії дає неповні відповіді.

Оцінка «незадовільно». Виставляється за невиконання програми практики: частковий розгляд питань, передбачених тематичним планом, проходження практики, відсутнє індивідуальне завдання; Звіт має незадовільну оцінку керівника практики від банку щодо проходження практики студентом, негативну характеристику. Відповіді на запитання членів комісії під час захисту Звіту про проходження виробничої практики зі спеціалізації нечіткі і неповні.

Таблиця 6.3

Критерії щодо захисту Звіту про проходження виробничої практики зі спеціалізації

Структура роботи	Оцінювання			
	за зміст		за захист	
	min	max	min	max
Вступ Висновки Додатки	2	7	3	5
Розділ 1. Характеристика комерційного банку (КБ) і його структури. Класифікація банківських операцій	2	3	3	5
Розділ 2. Організація касового обслуговування клієнтів	2	3	3	5
Розділ 3. Операції комерційних банків із обслуговування платіжного обороту	2	3	3	5
Розділ 4. Організація проведення операцій КБ із залучення коштів	2	3	3	5
Розділ 5. Робота КБ із залучення коштів населення	2	3	3	5
Розділ 6. Проведення валютних операцій	2	3	3	5
Розділ 7. Операції КБ із запозичення та використання коштів	2	3	3	5
Розділ 8. Робота КБ з цінними паперами	2	3	3	5
Розділ 9. Кредитна політика КБ	2	3	3	5
Розділ 10. Аналіз діяльності КБ, дотримання обов'язкових нормативів і оціночних показників	2	3	3	5
Розділ 11. Організація внутрішніх банківських операцій	2	3	3	5
Разом	24	40	36	60

Якщо у Звіті про проходження виробничої практики зі спеціалізації відсутні додатки, загальна кількість балів буде зменшена на 5 балів.

Критерії оцінювання змісту розділів Звіту про проходження виробничої практики зі спеціалізації:

- повнота (відповідно до програми практики);
- відповідність матеріалів звіту чинному законодавству та існуючій практиці;
- рівень систематизації та узагальнення інформації;
- логічна послідовність викладу матеріалів;
- стилість і конкретність викладу, відсутність «зайвої інформації».

Критерії оцінювання оформлення Звіту про проходження виробничої практики зі спеціалізації:

- відповідність вимогам до оформлення Звіту;
- таблиці і рисунки мають бути: вірно оформленими, компактними, акуратними, містити всі необхідні реквізити;
- нумерація сторінок є обов'язковою;
- наявність заголовків розділів Звіту.

Критерії оцінювання захисту Звіту про проходження виробничої практики зі спеціалізації:

На захисті в ході співбесіди студент має підтвердити:

- набуті знання про організацію роботи відповідної бази практики;
- знання змісту виконуваної роботи;
- розуміння сучасного стану, основних новацій та проблем діяльності відповідної бази практики.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

ЗАКОНОДАВЧІ ТА НОРМАТИВНІ АКТИ

1. Про банки і банківську діяльність : Закон України : за станом на 07.12.2000 р., №2121-III / Верховна рада України. — Офіц. вид. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>. — Дата останнього доступу: 19.09.2013. — Назва з екрану.

2. Про заставу : Закон України : за станом на 02.10.1992 р., №2654-XII / Верховна рада України. — Офіц. вид. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. — Дата останнього доступу: 19.09.2013. — Назва з екрану.

3. Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати : Закон України : за станом на 19.06.2003 р., №979-IV [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. — Дата останнього доступу: 19.09.2013. — Назва з екрану.

4. Про Національний банк України : Закон України : за станом на 20.05.1999 р., №679-XIV / Верховна рада України. — Офіц. вид. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>. — Дата останнього доступу: 19.09.2013. — Назва з екрану.

5. Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб : Закон України : за станом на 20.09.2001 р., №2740-III / Верховна рада України. — Офіц. вид. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. — Дата останнього доступу: 19.09.2013. — Назва з екрану.

6. Інструкція про порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій на території України : [Постанова Правління НБУ станом на 12.12.2002 р., №502] [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>. — Дата останнього доступу: 19.09.2013. — Назва з екрану.

7. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні : [Постанова Правління НБУ станом на 28.08.2001 р., №368] [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>. — Дата останнього доступу: 19.09.2013. — Назва з екрану.

8. Положення про визначення звичайної відсоткової ставки за депозит: [Постанова Правління НБУ станом на 23.07.1997 р., №247] [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>. — Дата останнього доступу: 19.09.2013. — Назва з екрану.

9. Положення про порядок здійснення банками операцій з векселями в національній валюті на території України : [Постанова Правління Національного банку України станом на 16.12.2002 р., №508] [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>. — Дата останнього доступу: 19.09.2013. — Назва з екрану.

10. Положення про порядок формування і використання банками резерву для відшкодування можливих втрат від дебіторської заборгованості : [Постанова Правління Національного банку України станом на 13.12.2002 р., №505] [Електронний ресурс]. — Режим

доступ : <http://zakon.rada.gov.ua>. — Дата останнього доступу: 19.09.2013. — Назва з екрану.

11. Положення про порядок формування та використання банками резервного фонду : [Постанова Правління Національного банку України станом на 08.08.2001 р., №334] [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>. — Дата останнього доступу: 19.09.2013. — Назва з екрану.

12. Положення про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків : [Постанова Правління Національного банку України станом на 06.07.2000 р., №279] [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>. — Дата останнього доступу: 19.09.2013. — Назва з екрану.

ПОСІБНИКИ (ПІДРУЧНИКИ)

13. Аналіз банківської діяльності : підручник / [А. М. Герасимович, М. Д. Алексеєнко, І. М. Парасій-Вергуненко та ін.] ; за ред. А. М. Герасимовича. — К. : КНЕУ, 2004. — 599 с.

14. Банківські операції : підручник ; за ред. О. В. Дзюблюка. — Тернопіль : ТНЕУ "Економічна думка", 2009. — 696 с.

15. Бачевський Б. Є. Відшкодування зносу основних засобів : навч. посіб. / Б. Є. Бачевський. — К. : Центр навч. літ-ри, 2007. — 176 с.

16. Бездітко Ю. М. Валютне регулювання : навч. посіб. / Ю. М. Бездітко, О. О. Мануйленко, Г. А. Стасюк. — Херсон : ОЛДІ-плюс, 2009. — 272 с.

17. Бечко П. К. Основи оподаткування : навч. посіб. / П. К. Бечко. — К. : Центр навч. літ-ри, 2009. — 168 с.

18. Боришкевич О. В. Валютне регулювання та контроль : навч. посіб. / [О. В. Боришкевич, І. В. Краснова, В. С. Білошапка та ін.]. — К. : КНЕУ, 2008. — 400 с.

19. Вовчак О. Д. Кредит і банківська справа : підручник / О. Д. Вовчак, Н. М. Руцишин, Т. Я. Андрейків. — К. : Знання, 2008. — 564 с.

20. Вовчак О. Д. Платіжні системи : навч. посіб. / О. Д. Вовчак, Г. Є. Шпаргало, Т. Я. Андрейків. — К. : Знання, 2008. — 341 с.

21. Левандівський О. Т. Банківські операції : навч. посіб. / О. Т. Левандівський, П. Е. Деметер. — К. : Знання, 2012. — 463 с.

22. Любунь О. С. Система банківського менеджменту : навч. посіб. / О. С. Любунь. — К. : Кондор, 2007. — 356 с.

23. Мещеряков А. А. Організація діяльності комерційних банків : навч. посіб. / А. А. Мещеряков. — К. : ЦУЛ, 2007. — 608 с.

24. Міщенко В. І. Банківські операції : підручник. — 2-ге вид., перероб. і доп. / В. І. Міщенко, Н. Г. Слав'янська, О. Г. Коренєва. — К. : Знання, 2007. — 796 с.

25. Прасолова С. П. Кредитування і контроль : навч. посіб. / С. П. Прасолова. — К. : Ліра-К, 2008. — 202 с.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

26. Асоціація українських банків [Електронний ресурс] / Association of Ukrainian Banks. — К. : Асоціація українських банків, 2002. — Веб-сайт. — Режим доступу : <http://aub.org.ua/>. — Мова укр., рос., англ. — Дата останнього доступу: 19.09.2013. — Назва з екрану.

27. Банки України [Електронний ресурс] / Банки Украины. — К. : Банки України, 2004. — Веб-сайт. — Режим доступу : <http://www.ukrbanks.info>. — Мова рос. — Дата останнього доступу: 19.09.2013. — Назва з екрану.

28. Довідник банківських установ України [Електронний ресурс] / Національний банк України; ЗАТ "Софтлайн". — К. : Національний банк України, 2002. — Веб-сайт. — Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua/control/bankdict/banks>. — Мова укр., англ. — Дата останнього доступу: 19.09.2013. — Назва з екрану.

Додаток А

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
 МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
 ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ

Кафедра фінансів і кредиту

З В І Т

про проходження виробничої практики зі спеціалізації
 «Фінансування та кредитування АПК»
 на базі _____

Студента (ки) _____ курсу _____ групи
 спеціальності _____

(прізвище та ініціали)

Керівник _____

(науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Миколаїв
 201_

РЕЦЕНЗІЯ
на Звіт про проходження виробничої практики зі спеціалізації

(ПІБ студента)

1. Загальна оцінка роботи щодо відповідності змісту вимогам вищої школи: (актуальність, відповідність затвердженому плану, вимогам методичних рекомендацій): __

2. Зауваження щодо змісту роботи

Зауваження	Розділи									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Використано застарілу законодавчо-нормативну базу										
Відсутній аналіз нормативних документів та теоретичних джерел										
Відсутні посилання на джерела даних (посилання не співпадають з фактично використаними)										
Період дослідження не відповідає вказаному в методичних рекомендаціях										
Розрахункові дані не відповідають представленим додаткам										
Не містить розрахунків, носить переважно теоретичний характер										
Необґрунтовані висновки до таблиць										
Висновки до розділу не пов'язані з його змістом										
Пропозиції мають поверхневий характер та(або) не пов'язані з об'єктом дослідження										

Інші зауваження: _____

3. Відповідність вимогам щодо оформлення (підкреслити): повністю відповідає; відповідає в цілому; не відповідає.

Зауваження щодо оформлення (графічний матеріал оформлено неправильно, список використаних джерел складено неправильно, немає посилань на додатки, не пронумеровані формули, сторінки, додатки), додано не повний пакет документів, документацію фальсифіковано (підкреслити чи доповнити) _____

4. Загальний висновок рецензії (підкреслити):

- рекомендується до захисту без доопрацювання;
- рекомендується до захисту за умови доопрацювання;
- не рекомендується до захисту, необхідно суттєво доопрацювати зміст та оформлення роботи, а саме: _____

Науковий керівник _____

(посада, підпис)

«__» _____ 201__ р.

Додаток В

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
 МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
 ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ

Кафедра фінансів і кредиту

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ
ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА ЗІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

студента _____
 (прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет _____

Кафедра фінансів і кредиту

освітньо-кваліфікаційний рівень _____

спеціальність _____
 (назва)

_____ курс, група _____

Студент _____
 (прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, організацію, установу _____

Печатка
 підприємства, організації, установи "___" _____ 201__ року

 (підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка
 підприємства, організації, установи "___" _____ 201__ року

 (підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Календарний графік проходження практики в комерційному банку

№ з/п	Назви робіт	Тижні проходження практики		Відмітки про виконання
		1	2	
1	2	3	4	5
1.	Характеристика комерційного банку (КБ) і його структури. Класифікація банківських операцій	0,5		
2.	Організація касового обслуговування клієнтів	1		
3.	Операції комерційних банків із обслуговування платіжного обороту	1		
4.	Організація проведення операцій КБ із залучення коштів	0,5		
5.	Робота КБ із залучення коштів населення	1		
6.	Проведення валютних операцій	1		
7.	Операції КБ із запозичення та використання коштів		1	
8.	Робота КБ з цінними паперами		1	
9.	Кредитна політика КБ		1	
10.	Аналіз діяльності КБ, дотримання обов'язкових нормативів і оціночних показників		1	
11.	Організація внутрішніх банківських операцій		1	
Всього:		10		

Керівники практики:

від вищого навчального
закладу

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

від підприємства,
організації, установи

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Навчальне видання

ФІНАНСУВАННЯ ТА КРЕДИТУВАННЯ АПК

Методичні рекомендації

Укладачі: **Сіренко** Наталя Миколаївна

Чайка Тетяна Олександрівна

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк.

Тираж 25 прим. Зам. №

Надруковано у видавничому відділі

Миколаївського національного аграрного університету

54020, м. Миколаїв, вул. Паризької комуни, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.